

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Yazıda okumayı ve anlamayı kolaylaştıran, duygu ve düşünceleri daha açık ifade etmeyi sağlayan işaretlere noktalama işaretleri denir.

Nokta (.)

Virgül (,)

Ünlem işareti (!)

Soru işareti (?)

Eğik Çizgi (/)

Uzun Çizgi (—)

Kısa Çizgi (-)

Kesme işareti (')

- Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinde geçen noktalama işaretlerini örnekteki gibi yuvarlak içine alınız.

LEYLEK İLE MEŞE

Havalar soğumuştur. Sonbahar bitiyor , kış başlıyordu . Göçmen kuşlar sıcak ülkelere gitmişlerdi . Leyleğin biri uyuyakalmıştı . Uyandığında bir bakmış ki hiçbir arkadaşı yok . Telaşlanmış . Kanatlarını açmış yukarılara doğru çıkmaya başlamış . Soğuk rüzgarlar uçuşmasına izin vermemiş . Biraz daha devam etse gökyüzünde donup kalacaktı . Tekrar yere inmiş . Uyukladığı ağacı bulmuş . Titriyormuş :

- Ağaç kardeş , ağaç kardeş !

Ağaç gözlerini açmış.

- Arkadaşlarım sıcak bölgelere göç etmiş . Onlara yetişmek için havalandım ama soğuk rüzgarlar uçmama izin vermiyor , barınacak bir yer arıyorum, demiş. Büyük meşe ağacı düşünmüş taşınmış .

- Aşağıdaki metni okuyunuz. Kutucukların içlerine uygun olan noktalama işaretlerini koyunuz.

Rüya ile Ela 'nın ilk arkadaşlıkları emeklerken oldu Aynı binada oturuyorlardı Aynı oyuncaklarla oynadılar Aynı okula gidip yan yana oturdular Birbirinden hiç ayrılmazlardı Birinin canı sıkılsa diğeri de üzüntüsüne ortak olur onunla beraber üzülürdü Sevinçli günlerinde de hep birbirlerinin yanında olurlardı Bir arada oldukları zaman hayat onlar için daha kolaydı Birbirinden cesaret alarak hiç bir şeyden korkmazlardı Bir gün Ela ile Rüya parka gittiler Ela nın en sevdiği şeylerden birisi salıncakta sallanmaktı Peki sizin parkta en çok yapmayı sevdiğiniz şey nedir

NOKTA

- ✓ Cümlelerin sonuna konur. Ör: Yarın okula geleceğim.
- ✓ Sayılarda sonra sıra bildirmek için "-inci" eki yerine kullanılır.
Ör. Bu yıl 3. sınıfta okuyorum.
- ✓ Tarih yazarken gün, ay ve yıl gösteren sayıların arasına konur.
Ör. 14.12.2016
- ✓ Saat ve dakika bildiren rakamların arasına konur. Ör. 10.50
- ✓ Kısaltmaların sonuna nokta konur. Ör. Prof. , Cad. , Dr.

● Aşağıda noktanın kullanıldığı yerlere örnek cümleler yazınız.

⇒ Cümlelerin sonuna koyulur.

⇒ Sayılarda sonra sıra bildirmek için "-inci" eki yerine kullanılır.

⇒ Tarih yazarken gün, ay ve yıl gösteren sayıların arasına konur.

⇒ Saat ve dakika bildiren rakamların arasına konur.

⇒ Kısaltmaların sonuna nokta konur.

● Aşağıdaki cümlelerde () ile belirtilen yerlere gerekli noktalama işaretlerini koyun ve bunların cümlede hangi görevde kullanıldığını işaretleyin.

1.	Atatürk 10()11()1938 yılında hayata gözlerini yummuştur.
2.	Her sabah en geç saat 07()30 da uyanmış olurum.
3.	Ali koşu yarışmasında 2() oldu.
4.	Mantı benim en sevdiğim yemektir()
5.	Dr() Nagihan Hanım henüz gelmedi.

	Kısaltmaların sonuna nokta konur.
	Tarih yazarken gösteren sayıların arasına konur.
	Saat ve dakika bildiren rakamların arasına konur.
	Sıra bildirmek için "-inci" eki yerine kullanılır.
	Cümlelerin sonuna koyulur.

VİRGÜL

- ✓ Cümlede aynı görevde kullanılan (eş görevli) kelimelerin arasına konur.
Ör. Manavdan havuç, muz, elma aldım.
- ✓ Hitaplardan sonra kullanılır.
Ör. Değerli öğretmenim,
- ✓ Cümlelerde eylemi yapanı diğer kelimelerden ayırmak için virgöl kullanılır.
Ör. Arkadaşım Ali, saatlerce çalıştı.

● Aşağıda verilen durumlara göre 5 örnek yazınız. Virgül kullanmayı unutmayınız.

⇒ Aşağıdaki noktalı alanara kız ve erkek isimleri yazınız.

⇒ Aşağıdaki noktalı alanara şehir isimleri yazınız.

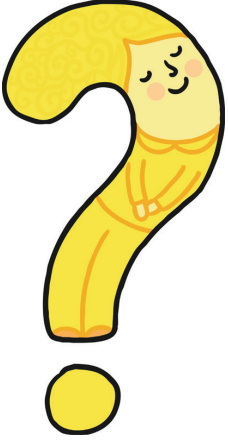
⇒ Aşağıdaki noktalı alanara içecek isimleri yazınız.

⇒ Aşağıdaki noktalı alanara yemek isimleri yazınız.

● Aşağıdaki cümlelerde uygun yerlere kırmızı renkli kalemle virgül koyunuz.

- ⇒ Kırtasiyeden kalem silgi defter boya ve hikâye kitabı aldık.
- ⇒ Sevgili arkadaşlar beni başkan olarak seçtiğiniz için çok teşekkür ederim.
- ⇒ Sabah uyandı banyoya gitti elini yüzünü yıkayıp kendine geldi.
- ⇒ Benim abim siyah saçlı uzun boylu ve kıvrık saçlı birisidir.
- ⇒ Manavdan elma armut muz ve portakal aldık.
- ⇒ Sedef öğretmeni gelmeden önce ödevlerini bitirdi.
- ⇒ Sayın konuklarımız şimdi Rabiâ'yı şiiri okuması için sahneye davet ediyorum.
- ⇒ Murat ablası ile birlikte okuldan sonra parka gidecek.

SORU İŞARETİ

✓ Soru bildiren cümle veya sözcüklerin sonuna soru işareti konulur.

● Aşağıdaki yanıtlara uygun soru cümleleri yazınız. Noktalama işaretlerine dikkat etmeyi unutmayınız.

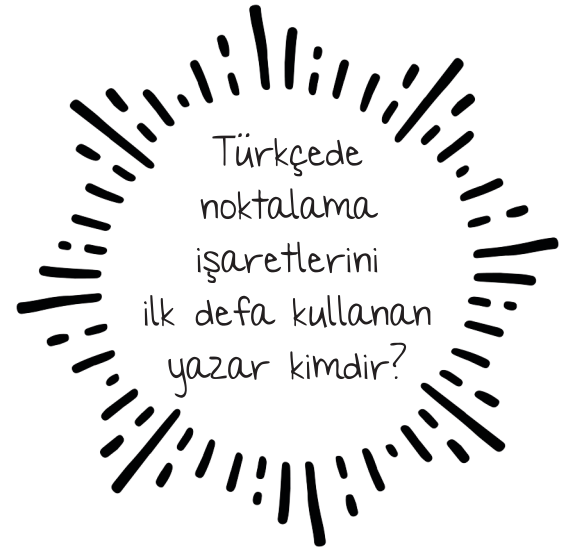
⇒
Yaz tatilinde ailecek yazlığa gideceğiz.

⇒
3. Sınıfa gidiyorum.

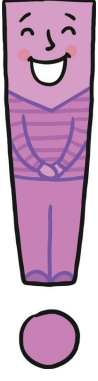
⇒
Hava yarın yağmurlu olacamış.

● Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Soru cümlesi olanları işaretleyiniz. Cümlelerin sonuna örnekteki gibi uygun noktalama işaretleri koyunuz.

- Benimle birlikte oyun oynamak ister misin(?)
- Öğretmenin sorduğu soruyu sadece ben yanıtladım ()
- Ankara ülkemizin hangi bölgesindedir ()
- Eve nasıl gideceğimi bilmiyorum ()
- Bizimle birlikte sinemaya gelmek ister misin ()
- Babamın evde olmadığını sana kim söyledi ()
- Atatürk'ün doğduğu şehir neresidir ()
- Askerlerimiz başarıdan başarıya koşuyor ()
- Deniz kalemini yine evde mi unutmuş ()
- Okul müdürü kimi çağırdı, bilmiyorum ()
- Naci'nin bahçede yere düştüğünü duydunuz mu ()
- Sabah erkenden yola çıktık ()
- Bugün bize teyzemler mi gelecek ()
- Ağaçtaki kediyi aşağıya indirdik ()

ÜNLEM İŞARETİ

✓ Korku, heyecan, üzüntü, acıma, şaşırma, kızma gibi duygu belirten cümlelerin sonunda kullanılır.

Ör. Eyvah, geç kaldım!

✓ Emir, hitap bildiren cümlelerin sonunda kullanılır.

Ör. Hey, buraya gel!

● Aşağıdaki cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretleri koyunuz. Cümlenin sonuna koyduğunuz işarete göre; soru işareti koyduklarınıza "S", ünlem işareti koyduklarınıza "Ü", nokta koyduklarınıza "N" yazınız.

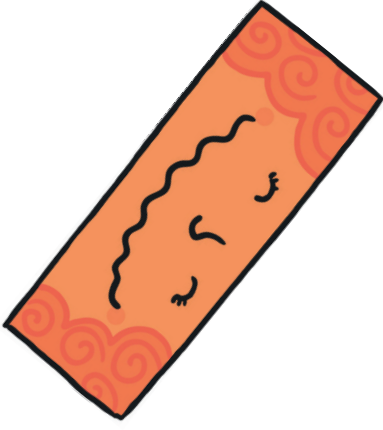
- Çantayı nerede unuttun ()
- Uff, başım çok ağrıyor ()
- Yetişin, arkadaşlar kalemlerim etrafa dağıldı ()
- Bu tür davranışları sana hiç yakıştıramıyorum ()
- Yaşasın, sınavdaki tüm soruları doğru yanıtlamışım ()
- Arkadaşlar, fazla kalem olan varsa bana verebilir mi ()
- Öğretmenimiz bize çok güzel bir film izletti ()

● Aşağıda eksik verilen ifadeleri, sonunda gösterilen noktalama işaretinin yer alacağı şekilde tamamlayınız.

- ⇒ Akşam yemeğinden sonra.....
- ⇒ Eyvah,
- ⇒ Babamla birlikte.....
- ⇒ Öff,
- ⇒ Dün akşamki maçı
- ⇒ Okuldan sonra
- ⇒ Yaşasın,
- ⇒ Babam pazardan elma,

EĞİK ÇİZGİ

✓ Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasında , semt ve şehir arasında konur.

Ör. Altay Sokağı, Nu.: 21/6 Kurtuluş / ANKARA

✓ Bölme işareti olarak kullanılır: Ör. 70 /2 = 35

✓ Şiirlerden yapılan alıntılarda, mısraların yan yana yazılması gereken durumlarda mısraları belirlemek için kullanılır:

Ör. Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak / Sönmeden yurdunun üstünde tüten en son ocak.

● Aşağıda verilen adresleri noktalama işaretlerine dikkat ederek kısaltınız ve zarfın üzerine yazınız.

Caferaga Mahallesi,
Yusuf Kamil Paşa Sokağı,
Numara 5, Kat 1,
Kadıköy / İSTANBUL

Not: Gönderici kısmına kendi adınızı yazınız.

● Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uyarak verilen adresleri aşağıdaki alanlara yazınız. Yazarken gerekli kısaltmaları yapmayı unutmayınız.

Emniyet Mahallesi Yeni Çiftlik Caddesi
Numara:6 Kat:3 Yenimahalle Ankara

Sütlüce Mahallesi, İmrahor Caddesi
Numara:7 Kat:1 Beyoğlu İstanbul

Four horizontal dotted lines for writing the address.

Four horizontal dotted lines for writing the address.

UZUN ÇİZGİ

✓ Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.

Ör. Frankfurt'ta gelene herkesin sorduğu şunlardır:

— Eski şehri gezdin mi?

✓ UYARI: Konuşmalar tırnak içinde verildiğinde uzun çizgi kullanılmaz.

Çizgiden önce konuşmayı yapan kişinin adı da yazılabilir. Uzun çizgiye "Konuşma Çizgisi" de denir.

● Aşağıdaki Nasrettin Hoca fıkrasını okuyunuz. Boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

YEMEĞİN BUĞUSUNA AKÇENİN SESİ

Nasreddin Hoca Akşehir'de kadılık vazifesini yürütürken karşısına iki adam çıkmış Birisi öteden beri cimriliği ile tanınmış bir aşçı diğeri de boynu bükük bir fakir Aşçı sözü almış :

Hocam demiş ben bu adamdan davacıyım Dükkanın önünde fasulye pişiriyordum. Tencerenin kenarından buğusu çıkıyordu yemeğin Bu adam elinde ekmele geldi Kopardığı lokmaları yemeğin buğusuna tutup başladı atıştırmaya Nihayet koca bir ekmeği bitirdi. Ondan fasulye buğusunun parasını istedim vermedi

Nasreddin Hoca anlatılanları dikkatlice dinledikten sonra fakire dönüp:

Doğru mu bunlar diye sormuş

Evet, demiş fakir adam

Öyleyse para kesesini çıkar bakalım

Zavallı fakir kadı efendiye karşı gelememiş. İçinde üç beş akçe bulunan para kesesini Hoca'ya uzatmış Bu sefer aşçıyı çağırmış yanına Keseji kulağına yaklaştırarak şingirdatmaya başlamış Sonra da :

Haydi demiş aldın işte alacağını Aşçı :

Nasıl olur diye şaşkınlığını belli etmiş Paramı vermediniz henüz Hoca cevap vermiş :

Fazla uzatma yemeğin buğusunu satan akçenin de sesini alır elbet

● Aşağıdaki resmi inceleyiniz. Resimdeki çocuklar okuldan sonra birlikte vakit geçirmek istiyorlar. İki arasında geçebilecek karşılıklı konuşmaları yazınız.

KESME İŞARETİ

- ✓ Özel isimlerden sonra gelen hâl (Durum) eklerini ayırmak için kullanılır. Ör. İstanbul'u, İstanbul'a, İstanbul'da, İstanbul'dan
- ✓ Kişi adlarından sonra gelen saygı sözlere getirilen ekleri ayırmak için konur. Ör. Ali Bey'e bir sözüm var.
- ✓ Belirli tarih bildiren ay ve gün isimlerine getirilen ekler kesme işareti ile ayrılır.
- ✓ Sayı ve kısaltmalara gelen ekler kesme işareti ile ayrılır.

● Aşağıdaki özel isimleri kesme işareti kullanarak yeniden yazınız.

⇒ Ahmetin ⇒	⇒ Türkiyeye ⇒	⇒ Ağrı Dağına ⇒	⇒ Kurtuluş Savaşında ⇒
⇒ Ege Bölgesine ⇒	⇒ Atatürkün ⇒	⇒ Zeynep Hanıma ⇒	⇒ Ankaraya ⇒
⇒ TBMMye ⇒	⇒ Saat 08.00de ⇒	⇒ Anıtkabiri ⇒	⇒ 1983te doğdum. ⇒

● Cümlelerdeki parantezlerin içlerine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

- ⇒ Atatürk Türkiye Cumhuriyet() ini 1923() te Ankara() da kurmuştur()
- ⇒ Yaşasın() okuldan sonra Salih Dayım() ı ziyarete gideceğiz()
- ⇒ Zafer Bayram() ı törenini izledikten sonra pikniğe gidelim mi()
- ⇒ Yarın saat 12.00() da bize gelip gelemeyeceğini sordu()
- ⇒ Bugün PTT() ye gidip benim için bu mektubu gönderir misin()
- ⇒ Ahmet ÜMİT() in yeni kitabı gelecek ay çıkacakmış()
- ⇒ Türkiye() nin en büyük gölü Van Gölü() dür.
- ⇒ İmdaat() Çok canım yanıyor() Ambulans ne zaman gelir()
- ⇒ Marmara Bölgesi()nin en büyük şehri İstanbul() dur.
- ⇒ Mağazadan Ali() nin en sevdiği renkte kazak() gömlek () pantolon ve bere aldık()